

**Udskrift
af
Arbejdsrettens dom af 20. april 2011**

I sag nr.: AR2010.0664

Landsorganisationen i Danmark
for
FOA – Fag og Arbejde
(advokat Peter Nisbeth)

mod

Dansk Arbejdsgiverforening
for
DI
for
Arriva Skandinavien A/S
(advokat Helge Werner)

Dommere: Jakob Juul, Benny Rosberg, Poul Monggaard, Laurits Rønn, Knud Erik Linius, Oluf Engell og Thomas Rørdam (retsformand).

Påstande

Klager, Landsorganisationen i Danmark, har for FOA nedlagt følgende påstande:

1. Indklagede Arriva Skandinavien A/S tilpligtes at efterleve parternes overenskomst for FOA's medlemmer ansat ved garageanlægget beliggende Ved Amagerbanen 37, 2300 Københavns S.
2. Indklagede Arriva Skandinavien A/S skal efterbetale foreløbig 894.945,59 kr. (opgjort pr. 28. februar 2011) med procesrente fra de enkelte ydelsers forfaldstidspunkt.
3. Indklagede skal til FOA betale en bod.

Indklagede, Dansk Arbejdsgiverforening for DI, har på vegne af Arriva Skandinavien A/S påstået frifindelse.

Under hovedforhandlingen i Arbejdsretten har klager frafaldet sin påstand nr. 2, men har taget forbehold om at videreføre påstanden i fagretligt regi.

Sagsfremstilling og tvisten mellem parterne

Om sagens baggrund henvises til kendelse af 11. januar 2010 i faglig voldgiftssag nr. FV 2009.0161 (bilag 1), Arbejdsrettens dom af 31. marts 2010 i sag ARD 2009.0255 (bilag 2) og kendelse af 9. december 2010 i faglig voldgiftssag nr. FV 2010.0163.

Ved kendelsen af 11. januar 2010 blev Arriva Skandinavien A/S tilpligtet at anerkende, at overenskomsten mellem FOA og Arriva Skandinavien A/S, som er gældende for ”Chauffører ansat i Arriva Danmarks driftsområder i København”, omfatter garageanlægget beliggende Ved Amagerbanen 37, 2300 København S. Opmanden bemærkede, at der ikke herved var taget stilling til, om de pågældende chauffører tillige er omfattet af 3F-overenskomsten, og hvad virkningerne heraf i givet fald er.

Der er under den foreliggende sag enighed mellem parterne om, at både FOA-overenskomsten og 3F-overenskomsten er gældende (som paralleloverenskomster) for chauffører ansat ved garageanlægget beliggende Ved Amagerbanen 37, 2300 København S.

Tvisten under den foreliggende sag angår, om Arriva har nægtet at anerkende, at FOA-overenskomsten er gældende for garageanlægget, og om Arriva i den forbindelse har hindret chauffører i ansættelse efter denne overenskomst.

Det fremgår af de foreliggende oplysninger, at Arriva i 2007 overtog en række aktiviteter fra det franske selskab Veolia, som gennem en årrække havde varetaget busdriften i Danmark. Arriva overtog i den forbindelse bl.a. et garageanlæg til busser på Vasbygade 18, 2450 København SV. På overtagelsestidspunktet var alle buschauffører ansat ved garageanlægget på Vasbygade omfattet af en overenskomst med 3F. Ingen chauffører på dette anlæg var således omfattet af en overenskomst med FOA. Efter Arrivas overtagelse af garageanlægget fortsatte samtlige buschauffører med at være omfattet af 3F-overenskomsten. Om baggrunden herfor henvises til voldgiftskendelsen af 11. januar 2010.

Den 10. januar 2009 tog Arriva det ny garageanlæg på adressen Ved Amagerbanen 37, 2300 København S, i brug. Samtidig lukkede Arriva garageanlægget på Vasbygade. De chauffører, der havde været tilknyttet buslinjer, der udgik fra anlægget på Vasbygade, blev overført til tre andre anlæg, nemlig de i forvejen eksisterende anlæg i Gladsaxe og Ryvang og det ny anlæg på Amager. Samtlige chauffører, der blev tilknyttet det ny anlæg på Amager, kom fra anlægget på Vasbygade.

Arriva meddelte i den forbindelse FOA, at kørslen på Amager-anlægget på var ”planlagt udført efter reglerne i 3F-overenskomsten, hvilket FOA protesterede mod.

Det er oplyst, at 15 chauffører ansat på Amager-anlægget den 10. januar 2009 eller på et tidspunkt derefter var medlem af FOA, men at alle disse chauffører i løbet af 2010 har udmeldt sig af FOA, og at der i dag ikke er chauffører ansat på Amager-anlægget, som er medlem af FOA. FOA har efter det oplyste taget forbehold over for berettigelsen af de 15 chaufførers udmeldelse.

Forklaringer

Reiner Burgwald har forklaret bl.a., at han er sektorformand for teknik- og servicesektoren i FOA. Arriva var ved overtagelsen af anlægget på Vasbygade klar over, at anlægget skulle lukkes. Han er enig i Bent Møller Jensens forklaring i voldgiftssagen, der blev afgjort den 11. januar 2010, hvorefter TF/FOA over for Arriva stillede krav om, at anlægget på Vasbygade skulle omfattes af FOA-overenskomsten, men da det blev oplyst, at anlægget på Vasbygade skulle lukke og et nyt anlæg på Amager skulle åbne, besluttede man at afvente åbningen af det ny anlæg. Der var en fælles forståelse med Arriva om, at man afventede åbningen af det ny anlæg.

Arriva er ikke det eneste busselskab, der opererer med paralleloverenskomster. Paralleloverenskomster kan give et vist besvær, men det er ikke værre, end at de andre busselskaber kan administrere efter det. På Ryvang-anlægget er der indgået en lokaloverenskomst til supplement af overenskomsterne med FOA og 3F. Lokaloverenskomsten udligner i en vis udstrækning forskellene mellem overenskomsterne for så vidt angår arbejdets daglige tilrettelæggelse, således at tilrettelæggelsen er nemmere at håndtere for Arriva. FOA-overenskomsten er – samlet set – betydelig mere fordelagtig for chaufførerne end 3F-overenskomsten, hvilket lokaloverenskomsten på Ryvang-anlægget også viser. Den indeholder nemlig FOA-overenskomstens mere gunstige regler om arbejdstilrettelæggelsen. Arriva har imidlertid gjort en stor indsats for at presse chaufførerne til ikke at lade sig ansætte under FOA-overenskomsten med den virkning, at FOA er blevet fortrængt. Arriva har det klart tilkendegivne ønske, at chauffører på alle anlæg udelukkende skal være ansat efter 3F-overenskomsten. Hvis der havde været en reel valgmulighed for chaufførerne på Amager-anlægget, er der næppe tvivl om, at en del af chaufførerne ville have foretrukket ansættelse efter FOA-overenskomsten. Imidlertid er det ved det pres, der er lagt, lykkedes for Arriva at holde FOA helt ude på Amager-anlægget. Han er bekendt med tilfælde, hvor chauffører af Arriva er blevet stillet over for et valg mellem at lade sig ansætte efter 3F-overenskomsten eller at blive overført til et andet garageanlæg, der ligger uden for det geografiske område, hvor FOA-overenskomsten er gældende.

Henning Nellemann har forklaret bl.a., at han er personalechef i Arriva Skandinavien A/S. Da Arriva købte Veolia og overtog anlægget på Vasbygade i 2007, var samtlige chauffører på anlægget ansat under en 3F-overenskomst. Han bekendt har FOA aldrig fremsat krav om at få overenskomst på Vasbygade-anlægget, og ingen chauffører har, mens Arriva ejede Vasbygade-anlægget, fremsat krav om at blive ansat efter FOA-overenskomsten. Han kender ikke noget til den fælles forståelse, som Reiner Burgwald har forklaret om. Arriva har på intet tidspunkt søgt at presse chauffører til at lade sig ansætte efter 3F-overenskomsten. Arriva har dog tilkendegivet over for chaufførerne, at man helst ser, at kun én overenskomst anvendes på et anlæg, da det er nemmere at håndtere for Arriva. Det er ikke så afgørende for Arriva, om det er 3F-overenskomsten eller FOA-overenskomsten der vælges. Lokalaftalen på Ryvang-anlægget er udtryk for, at man har villet harmonisere arbejdstidsbestemmelserne i de to overenskomster. Det er meget vanskeligt at tilrettelægge arbejdet efter to forskellige overenskomster.

Parternes argumentation

Klager har til støtte for sine påstande 1 og 3 navnlig anført, at Arriva har accepteret at være omfattet af begge overenskomster, som er paralleloverenskomster, og at chaufførerne – modsat Arriva –

derfor har ret til frit at vælge, hvilken af overenskomsterne, de vil være omfattet af. Valget foretages ved, at lønmodtageren melder sig ind i enten 3F eller FOA. Arriva har imidlertid nægtet at anerkende, at chauffører på Amager-anlægget kan ansættes efter FOA-overenskomsten. Dette er i klar strid med voldgiftskendelsen af 11. januar 2010 og Arbejdsrettens dom af 31. marts 2010. Chaufførerne på Amager-anlægget har samme valgmuligheder som chaufførerne på Ryvang-anlægget, jf. herom voldgiftskendelsen af 9. december 2010. Arriva kan ikke påberåbe sig driftsmæssige hensyn til støtte for et andet resultat. Det fremgår i øvrigt af arbejdsretlig teori og praksis, at det som udgangspunkt er den – samlet set – for chaufførerne gunstigste overenskomst der skal anvendes, når der foreligger parallelloverenskomster, og FOA-overenskomsten er klart mere fordelagtig for chaufførerne end 3F-overenskomsten. Da den foreliggende sag blev anlagt, var der chauffører på Amager-anlægget, som var medlem af FOA. Alligevel undlod Arriva at anvende FOA-overenskomsten på dem. Selv om de pågældende chauffører nu har meldt sig ud af FOA, er FOA-overenskomsten stadig gældende, jf. voldgiftskendelsen af 11. januar 2010. Der skal fastsættes en bod af en betydelig størrelse, da der foreligger et alvorligt og bevidst brud. Det er skærpende, at FOA-overenskomsten ikke er efterlevet, efter at voldgiftskendelsen af 11. januar 2010 har fastslået, at den er gældende på Amager-anlægget, og at Arriva har lagt pres på chaufførerne for at forhindre ansættelse efter FOA-overenskomsten.

Indklagede har til støtte for påstanden om frifindelse navnlig anført, at alle Veolias chauffører var medlemmer hos 3F, da Arriva erhvervede Veolia gennem en virksomhedsoverdragelse og overtog anlægget på Vasbygade. Der var således ingen anledning for Arriva til at lade chaufførerne på Vasbygade-anlægget vælge overenskomst. Det samme gælder, da en del af chaufførerne fra Vasbygade-anlægget blev overført til Amager-anlægget. Disse chauffører var alle fortsat ansat efter 3F-overenskomsten. I relation til Amager-anlægget har ingen chauffør valgt at lade sig ansætte efter FOA-overenskomsten. Det er i øvrigt i voldgiftskendelsen af 9. december 2010 fastslået, at der ikke er det fornødne grundlag for at antage, at den ene af overenskomsterne med 3F og FOA er så fordelagtig for chaufførerne frem for den anden overenskomst, at den efter almindelige arbejdsretlige regler kan fortrænge den anden overenskomst.

Arbejdsrettens begrundelse og resultat

Der er under sagen enighed mellem parterne om, at både FOA-overenskomsten og 3F-overenskomsten er gældende (som parallelloverenskomster) for chauffører ansat ved garageanlægget beliggende Ved Amagerbanen 37, 2300 København S.

I voldgiftskendelsen af 9. december 2010 er det fastslået, at der ikke er det fornødne grundlag for at antage, at den ene af overenskomsterne med 3F og FOA er så fordelagtig for chaufførerne frem for den anden overenskomst, at den efter almindelige arbejdsretlige regler kan fortrænge den anden overenskomst. Under denne sag blev Arriva tilpligtet at anerkende, at FOA-overenskomsten skal anvendes frem for 3F-overenskomsten på Ryvang-anlægget for så vidt angår chauffører, ”som nu har valgt at køre efter” FOA-overenskomsten.

Arbejdsretten finder, at det – på samme måde som med hensyn til Ryvang-anlægget – må lægges til grund, at chaufførerne på Amager-anlægget har ret til at vælge, om de ønsker ansættelse under FOA-overenskomsten eller 3F-overenskomsten.

Efter bevisførelsen lægger Arbejdsretten til grund, at alle chauffører, som blev overført fra Vasbygade-anlægget til Amager-anlægget den 10. januar 2009, var ansat efter 3F-overenskomsten, da de blev overført, og det er ikke godtgjort, at nogen chauffør på noget tidspunkt derefter har fremsat ønske over for Arriva om at blive ansat efter FOA-overenskomsten. Arriva har derfor ikke krænket FOA-overenskomsten og har ikke udvist bodspådragende adfærd. Det kan ikke føre til et andet resultat, at 15 chauffører på Amager-anlægget i en periode har været medlem af FOA, da det – som nævnt – ikke er godtgjort, at de pågældende over for Arriva har fremsat ønske om at blive ansat under FOA-overenskomsten, og da Arriva som arbejdsgiver ikke har indsigt i chaufførernes organisationsforhold.

Herefter tager Arbejdsretten indklagedes frifindelsespåstand til følge.

Thi kendes for ret:

Indklagede, Dansk Arbejdsgiverforening for DI for Arriva Skandinavien A/S, frifindes.

I sagsomkostninger skal Landsorganisationen i Danmark for FOA – Fag og Arbejde betale 2.000 kr. til Arbejdsretten.

Thomas Rørdam